

Vážené kolegyně a kolegové,

dovoluji si Vám předložit teze programu, podle kterého by se mohla naše Alma mater ubírat v příštích letech. Je to návrh, který jsem připravil na základě diskusí a setkávání s řadou kolegů a studentů z naší akademické obce. Jsou to teze otevřené k diskusi. Při setkávání se členy naší akademické obce, na senátech, fakultách a univerzitě bude zaznívat řada námětů, které budou jistě inspirující.

Univerzita Karlova – univerzita třetího tisíciletí

Vize a perspektivy rozvoje

Práním Karla IV. bylo, aby se jím založená univerzita vyrovnala univerzitám v Bologni a Oxfordu, tedy nejlepším vysokým učením tehdejší Evropy. Naším velkým závazkem a úkolem je naplňovat tento historický odkaz, dbát celistvosti univerzitního vzdělání a přispívat ke třibení a rozvoji vzdělanosti a kultury v České republice.

Univerzita Karlova patří mezi přední světové univerzity. Základní prioritou je neustálé zvyšování kvality a prestiže na úrovni jejích pedagogických i vědeckých aktivit a také dotváření jejího pozitivního obrazu ve společnosti.

Hlavní hodnotou univerzity jsou bezesporu lidé, a to společně akademičtí pracovníci a studenti, tedy celá akademická obec.

Univerzita Karlova je jedním z klíčových subjektů, které se podílejí na formování pozitivního vztahu veřejnosti k národním kulturním hodnotám, ke vzdělanosti, ke kritickému a tvůrčímu myšlení a ke schopnosti učit se a poznávat. Univerzita musí být otevřená novým trendům ve vzdělávání a musí flexibilně reagovat na nové podmínky a podněty.

Cesta k tomuto cíli vychází z historických tradic, navazuje na vše pozitivní, co se v minulosti vytvořilo; kromě toho však čerpá ze současných trendů a vizí rozvíjených na předních světových univerzitách, které nám mají být vzorem a inspirací. Mění se tradiční uzavřenost disciplín a oborů, na kterou jsme byli v minulosti zvyklí, a nastupuje velmi široce pojatá interdisciplinární spolupráce napříč obory, včetně interakcí mezi obory přírodovědnými a humanitními. Více než kdy dříve můžeme využít vysoký potenciál naší univerzity jak na úrovni vzdělávací (prostupnost programů, společné programy, rozvoj společných zahraničních interdisciplinárních programů na úrovni joint-degree a double-degree), tak na úrovni výzkumné (společné projekty, větší mezifakultní týmy pro prestižní mezinárodní projekty); nelze opomenout ani úroveň celoživotního vzdělávání.

1. Autonomie a samospráva univerzity

Silná akademická samospráva, důraz na etické principy práce a řízení, záruka akademických svobod – právě takové jsou základní, nutné podmínky svobodné kreativní atmosféry na Univerzitě Karlově i na dalších veřejných vysokých školách.

Moje představa Univerzity Karlovy je, že to bude **svobodná, sebevědomá, prestižní, vážící si svých tradic, ale i moderní, inspirativní a pro celý svět otevřená univerzita**, schopná vnímat a vstřebávat nové trendy a přístupy, univerzita s přátelskou atmosférou, umožňující komunikaci a výměnu názorů, které se mohou tříbit jen v otevřené, kritické diskusi.

Univerzity jsou od svých počátků místem svobodného uplatňování názorů a myšlenek, jsou ztělesněním „**svobody bádání a učení**“, jsou srdcem vzdělanosti. Univerzita Karlova by měla být, dokonce musí být hlavním garantem vysoké kvality vzdělávání nejen mladé generace; institucí, jež bude rozvíjet kulturní identitu České republiky.

Za prioritní považují **otevřenost a prostupnost** mezi jednotlivými obory a fakultami, odstraňování přetrvávajících bariér mezi humanitními a přírodními vědami, mezi studenty

a pedagogy i jednotlivými pracovišti. Nám všem jde o rozvoj našich vědních oborů, o snahu předávat znalosti a dovednosti novým kolegům. V tom jsme všichni na jedné lodi a na jedné palubě!

Univerzita bude silná jen tehdy, pokud budou silné fakulty. Život univerzity se nejvíce odehrává v jednotlivých seminárních místnostech, posluchárnách, v laboratořích, knihovnách, ústavech a na katedrách, sportovištích, kulturních scénách či studentských kolejiích, nikoliv na rektorátě.

Žádný obor se nesmí cítit na Univerzitě Karlově méněcenným a každý obor je třeba hodnotit podle skutečných, objektivních výsledků, každá fakulta má nadané studenty a dobré pedagogy.

Tradiční humboldtovské pojetí univerzit se postupně vyvíjí a k základnímu poslání – vzdělávání a vědecké práci – přibývá i tzv. třetí role univerzity, kterou chápu jako **vztah univerzity ke společnosti** v co nejširším pojetí, tj. při zachování univerzity jako veřejné korporace a instituce podílející se na významných společenských procesech.

Univerzita musí být místem **svobodné plurality názorů** a konstruktivní diskuse. Politika zde nemá co dělat. Univerzita musí být nositelkou pozitivních myšlenkových proudů a garantem morálních a etických kvalit, které na jedné straně odrážejí naše kulturní zázemí a na straně druhé reagují na potřeby současnosti.

2. Vzdělávací a vědecká činnost

V Magně chartě universitatum je uvedeno, že vzdělání a výzkum na univerzitách k sobě neoddělitelně patří. **Svoboda výzkumu a výuky** patří k základním principům univerzitního života; tato svoboda je spojena s odpovědností, apolitičností a s uplatňováním etických principů.

Pedagogická a vědecko-výzkumná činnost musí žít na univerzitě ve skutečné symbióze a harmonii, ani jedna z nich by neměla být významně upřednostňována. Pedagogická aktivita vysokoškolských učitelů má být založena na osobní vědecké činnosti. Vysokoškolský učitel má být vědeckou osobností se schopností rozvíjet u studentů vědecké myšlení.

Základním posláním univerzity je vychovávat **nové generace našich kolegů**. Je nutné vybavit studenty klíčovými informacemi a pochopením, že nové poznatky je nutné neustále získávat, orientovat se na rozpoznávání podstatného od nepodstatného.

Smyslem přitom je dát znovu obsah a kvalitu pojmu **univerzitní vzdělání**, tedy zastavit jeho vyprazdňování a nebát se znovu otevírat diskusi o tom, jaké atributy má mít kvalitní bakalářský, magisterský a doktorský studijní program. Univerzita Karlova byla po drtivou většinu své existence hrdým nositelem ideálů a požadavků, pokud jde o kvalitu vysokoškolského vzdělání, a je mnoho důvodů, aby byla i nadále protagonistou kritické reflexe vývoje úrovně vysokoškolského vzdělávání a jeho poslání a role ve společnosti.

Univerzita Karlova je respektovaným vědeckým centrem. Pro její další rozvoj je nutná mezioborová spolupráce, sdílení unikátních technologií a definování prioritních trendů a disciplín, v nichž univerzita dosahuje nejkvalitnějších výsledků, ty je třeba výrazně podporovat a také pomáhat dalším, aby se mezi nejkvalitnější zařadily. **Vědecká práce je postavena na týmech kvalifikovaných odborníků; univerzita jim musí vytvářet dobré zázemí** a podílet se na realizaci stabilního prostředí, z hlediska financování, z hlediska objektivního hodnocení dle jednotlivých vědních oblastí.

Smyslem badatelské činnosti je **hledání pravdy**, přenos poznání uvnitř jednotlivých generací i mezi generacemi, poznání úcty k vědě.

Otevřenost, prostupnost a nové formy

- Je nutné zvýšit **prostupnost** mezi jednotlivými obory a fakultami s možným vzájemným sdílením předmětů. K tomu je třeba vytvořit jasnou a zřetelnou metodiku a motivační nástroje.
- Je třeba otevřít univerzitu **novým programům** napříč fakultami, vysokými školami a zahraničními univerzitami a vytvářet tak nové prestižní studijní obory; podporovat joint a multiple degree programy v magisterských a doktorských programech i tzv. co-tutelle.
- Je žádoucí využít naše multioborové zaměření také k tomu, aby absolventi mohli **získat další dovednosti pro svůj profesní život** – komunikační a manažerské dovednosti, základní právní znalosti, jazykové kurzy, kurzy zdravého životního stylu apod. v řadě stávajících oborů.
- Bakalářské obory mají vedle přípravy pro magisterské studium poskytnout studentům klíčové dovednosti, široký základ vzdělání v dané oblasti s výhledem na budoucí vývoj ve společnosti, i potřebnou flexibilitu pro uplatnění v zaměstnání.
- **Kvalitní výuku tvoří kvalitní pedagogové** – za naprosto zásadní a klíčové považují dát větší důraz na systém odměňování a celkovou úroveň mezd akademických pracovníků; je nutné podporovat a rozvíjet nové strategie získávání finančních prostředků ke stabilizaci a k dalšímu posílení činnosti kvalitních učitelů. Je třeba vypracovat metody hodnocení pedagogické práce a oceňovat ji.
- Motivujme a podněcujme studenty k dalšímu poznávání i mimo předepsanou látku tak, aby se sami zajímali o nové poznatky a vnášeli je do procesu výuky, přednášek a seminářů, aby oslovovali přednášející se svými poznatky. Jen tak má výuka svoji obohacující stránku a je smysluplná.
- Je nezbytná podpora **nových forem výukových a vzdělávacích materiálů**. Moderní nakladatelská politika musí vycházet i z principů open-access a ze systémů **elektronických multimedialních prostředků**, jako např. Wikiskript či síť Mefanet. Využívejme zde znalosti našich kolegů, kteří v této oblasti působí (např. interaktivní grafika). Na základě těchto platform můžeme společně sdílet a využívat elektronické výukové zdroje. Budu podporovat pracoviště, učitele a studenty, kteří vytvářejí aktuální učební texty a elektronické vzdělávací instrumenty. **Studenti musejí být aktivními partnery** při vytváření učebních pomůcek. Tyto platformy mohou sloužit pro autotestovací systémy, umožňující průběžně kontrolovat a hodnotit znalosti studentů.
- Část výuky se realizuje a bude se stále více odehrávat s využitím různých **simulátorů a trenážerů**; tuto oblast je třeba též podporovat.
- Chci rozvíjet profesní vzdělávání zejména mladých pedagogů v oblasti prezentačních a komunikačních dovedností.
- Důležitá je i podpora dalšího rozvoje **výuky na UK v angličtině** pro další obory – přírodovědné a humanitní, které mají na univerzitě špičkovou úroveň. Zde je možné využít zkušenosti fakult, kde tyto programy již existují. Internacionalizace zvyšuje povědomí o naší univerzitě ve světě a její zahraniční absolventi jsou naší vizitkou v zahraničí.

Další oblasti:

- Připravit se a následně uvážlivě a kriticky realizovat základní pravidla v oblasti Národního kvalifikačního rámce včetně jejich deskriptorů.

- Umožnit rovnocenný přístup ke všem aktivitám na univerzitě studentům se zvláštními potřebami a systematicky dbát na možnosti jejich uplatňování.
- V přijímacím řízení dbát primárně na jeho kvalitu a transparentnost.
- Je třeba dodržovat jednotný přístup při uznávání zahraničních diplomů.
- Je nutné zlepšovat způsob **hodnocení výuky studenty** a v systému hodnocení přecházet na elektronickou formu s posílením důrazu na dovednosti a znalosti studentů.
- Nesmíme zapomínat ani na rozvoj poradenského a informačního servisu pro studenty a absolventy.

Excellence ve vědě

- Je potřebné definovat **hlavní vědecké trendy a disciplíny**, v nichž univerzita dosahuje vysoce kvalitních a konkurenceschopných výsledků, a ty výrazně podporovat. Stejně tak je zapotřebí pomáhat rozvoji i dalších vědních oborů na UK, aby se mezi nejvyšší mohly zařadit.
- Bude nezbytné vyhodnotit **PRVOUK** a jeho synergické efekty v rámci jednotlivých programů. Na základě evaluace a prokazatelných výsledků v rámci univerzity by se měly efektivně rozdělovat institucionální prostředky na výzkum. Budu se zasazovat o to, aby toto rozdělování bylo co nejméně byrokraticky náročné. Diskutujme o nových programech a projektech podporujících interdisciplinární výzkum nejen v rámci univerzity, ale i na mezinárodní úrovni.
- **Síla naší univerzity je v možnosti multioborové spolupráce na všech úrovních.** Budu podporovat vznik multioborových center ve spolupráci s dalšími vysokými školami a vzájemné sdílení tzv. core facilities s nákladnou technikou a vytvářet tak naprosto unikátní a týmy v České republice ve vzdělávání i ve vědě.
- Jedním ze základních úkolů naší univerzity je **rozvíjet doktorská studia**, která jsou nezbytná pro náš další rozvoj. Požadavky na doktorská studia proto orientujme v souladu s evropskými trendy označovanými „triple i“ – international, interdisciplinar, intersectoral (outside academia).
- Za nezbytné pokládám klást **vysoké nároky** na doktorská studia, na habilitační a profesorské řízení a harmonizovat požadavky na ně kladené.
- Centrálním předmětem zkoumání je člověk, a to jak **člověk** naší současnosti, tak člověk období minulých, jeho konání a jeho myšlení, lidská společnost. Zde mají nezastupitelnou roli **humanitní fakulty**, a proto je třeba usilovat o zlepšení financování a podporu všech humanitních a společenskovědních pracovišť, která mají dlouhodobě úspěchy v badatelské práci. Jsem si vědom **celospolečenského významu humanitních fakult**, který přesahuje pragmatické materiální potřeby společnosti, na což se v dnešní přetechizované době často neprávem zapomíná.
- Chci podpořit prestižní malé obory a jednat o možnostech úpravy jejich financování z hlediska jejich potřeby pro naši společnost.
- Je nutné provádět **evaluaci vědecké činnosti** v rámci jednotlivých oborů a přihlížet zejména k mezinárodní prestiži a postavení oborů. Vzhledem k multioborovému složení univerzity musí hodnocení vědecké činnosti odrážet specifické zaměření jednotlivých vědních směrů.
- Univerzita se musí aktivně podílet na vytváření metodiky **hodnocení vědy** v ČR včetně projektu IPN (Individuální projekty národní).
- Univerzita musí podporovat zapojení studentů bakalářských a magisterských programů do vědecké práce a více dbát na kvalitu a úroveň takového zapojení, stejně

jako podporovat **studentské vědecké konference a mezinárodní studentské aktivity** na poli vědy.

- GA UK je třeba i nadále vnímat jako instituci určenou pro studenty magisterských a doktorských studijních programů s větším uplatněním interdisciplinárních projektů.

Mezinárodní spolupráce

- Vědci musejí více komunikovat se zahraničím, jen tak bude naše věda v zahraničí respektovaná. Máme špičkové odborníky a **mladou generaci** v humanitních, přírodovědných oborech, kterou je třeba podpořit v mezinárodních aktivitách.
- Univerzita jako celek a jednotlivé fakulty musejí vytvářet **předpoklady a zázemí pro realizaci všech typů národních a mezinárodních vědeckých aktivit** a vytvořit na UK adekvátní podmínky pro mladé vědecké pracovníky s cílem získání prestižních evropských projektů – junior grantů, podmínky pro zvýšení úspěšnosti žadatelů pro granty ERC. Je nutné mít pracoviště a zázemí pro nové evropské projekty v rámci tří pilířů Horizont 2020 v rámci EU a dalších velkých infrastruktur ESFRI, jako je Elixír a další.
- Budu podporovat orientaci pedagogů na **zahraniční spolupráci a výměnu**, především s vysoce kvalitními univerzitami a výzkumnými institucemi. Budovat tak pojetí „referenčního rámce“ prismaťem úspěšných a prestižních univerzit.
- Pomáhejme vytvářet podmínky pro stipendia a studijní pobyty studentům a mladým učitelům z méně rozvinutých oblastí Evropy i jiných kontinentů.
- **Zvyšujeme mobilitu** studentů a učitelů – Erasmus a Erasmus Mundus – a v rámci nových evropských projektů, mezinárodních studentských a profesních organizací. Je potřebné, aby se učitelé pravidelně zúčastňovali mezinárodních výměn a stáží a přinášeli nové poznatky do výuky a vědy.
- Podporujeme „**brain migration**“, nikoliv „**brain drain**“.

Celoživotní, kvalifikační a profesní vzdělávání

- Podpora **kvalifikačního a profesního vzdělávání** má vysoký potenciál na všech fakultách UK s následnou možnou finanční motivací učitelů. Je nutné zvýšit prestiž tohoto typu vzdělávání a výrazněji je odlišit od nabídky jiných univerzit důrazem na kvalitu, komplexnost, spolupráci se zahraničím, vazbou na vyšší stupně vzdělávání a především pak vazbou na vědecko-výzkumnou činnost.
- Celoživotní vzdělávání není jen Univerzita třetího věku, ale také nejrůznější typy doplňujících kurzů **prohlubujících profesní vzdělávání**. Chtěl bych zlepšit koordinovanost a zázemí pro realizaci tohoto typu vzdělávání na UK a podpořit vzájemnou spolupráci fakult pro tvorbu, rozvoj a realizaci programů v CZV s cílem rozšířit nabídku a vytvářet různé typy specializovaných programů pro různé skupiny institucí (státní správa, soukromý sektor atd.) a profesí (školství, zdravotnictví, sociální oblast atd.).

Univerzita Karlova – vstupenka do života: Jsem hrdý na to, že jsem absolvent UK

- Univerzita má být studentům domovem sice náročným, ale takovým, který pro ně bude dobrým východiskem do života a k němuž se budou moci hrdě hlásit.

- Univerzita nežije ve vakuu. V době ekonomické krize je důležité pomoci našim absolventům v **uplatnění na trhu práce**. Toto je i nová role univerzity, před kterou stojíme.
- Vývoj oborů neumíme odhadnout a jen obtížně můžeme předpokládat, jak tomu bude za několik desetiletí; kvalitními obory a programy však můžeme vytvořit kvalitní zázemí pro **konkurenceschopnost našich studentů a absolventů** nejen u nás, ale i v zahraničí.
- K uplatnění a flexibilitě našich absolventů na trhu práce by mělo – vedle otevřenosti a prostupnosti mezi jednotlivými obory i fakultami – přispět otevření našeho univerzitního prostředí **interakci s budoucími zaměstnavateli** našich absolventů a získání nových informací z oblastí, kde se uplatňují.
- Umožňme našim studentům zapojit se v rámci studia více do stáží v různých sektorech společnosti (státní sektor, neziskové organizace, soukromý sektor).
- Rozvíjejme ve spolupráci s potenciálními zaměstnavateli **poradenský a informační servis** pro studenty a absolventy zejména pro jejich uplatnění po studiu, např. veletrh pracovních příležitostí.
- Je třeba začít systematictěji pracovat s úspěšnými **absolventy** naší univerzity formou „Alumni klubu“ a posilovat vztahy a kontakty k Alma Mater i vztahy absolventů vzájemně a využívat jejich podporu a propagaci naší univerzity.

3. Vztah ke společnosti – společenská odpovědnost univerzity

V současnosti hraje v rámci univerzit významnou roli tzv. třetí role univerzity, kterou chápou jako **vztah univerzity ke společnosti** v co nejširším slova smyslu. Je však třeba též zmínit druhou stranu tohoto vztahu, tj. zodpovědnost společnosti vůči univerzitě. Univerzita Karlova je nesmírně důležitou součástí národního bohatství a významným tradičním symbolem, potřebným pro budoucí úspěšný rozvoj naší země.

Univerzita slouží veřejnosti výchovou mladé generace a vědeckými poznatky, které rozvíjejí lidskou společnost. Zároveň musí přijmout podíl na zodpovědnosti za společenský vývoj. Jsem přesvědčen o tom, že má mít klíčovou roli v diskusi o vzdělanosti, vědě, kultuře, a dalších oblastech lidské činnosti.

Důrazně a veřejně se univerzita musí zasazovat o **hodnoty svobody a demokracie**, musí být zásadně apolitická, měla by striktně odsuzovat rozpory mezi slovy a činy. Budu usilovat o to, aby univerzita podporovala **pozitivní hodnoty**, jako jsou kritické myšlení, svědomitá práce, poctivost, svobodná diskuse, nepodléhání autoritám a dogmatům, odpovědnost a věrohodnost.

Zodpovědnost a role akademické elity by měly být mnohem razantněji a jasněji vidět jak v konkrétním zapojování se do **širších diskusí o společensky závažných tématech**, tak přímo v nastavování a podpoře obsahově a odborně kvalitní a současně komunikačně a lidsky kultivované podoby diskuse. Univerzita musí být vědomou reflexí společnosti, musí ovlivňovat její vývoj.

Univerzita Karlova nežije osamoceně – hledíme možnosti **spolupráce** s partnerskými pražskými i dalšími vysokými školami, Akademií věd ČR, vědeckými institucemi, státními institucemi, municipalitami, odbornými společnostmi, stavovskými organizacemi, studentskými spolky a dalšími institucemi přispívajícími k rozvoji lidského poznání a zvyšování kvality studia. Významným partnerem univerzity musí být i ekonomická sféra.

Za prioritní považují vytváření pozitivního obrazu univerzity, její prezentaci směrem k veřejnosti i do vlastních řad.

- Univerzita se musí aktivně podílet **na vytváření vysokoškolské a vědní politiky státu** a k tomu využívat účinnou komunikační i další strategii.
- Univerzita by neměla žít jen svým uzavřeným životem, ale má být otevřeným **místem setkávání s neuniverzitní komunitou**.
- Univerzita musí zaujímat **odborná a kvalifikovaná stanoviska** k dění ve společnosti na principu apolitičnosti a odborné kritické diskuse, aby veřejnost respektovala a vnímala její stanoviska.
- Je třeba připravit program spolupráce s **partnerskými institucemi, se soukromým sektorem, sponzory UK, municipalitou a dalšími partnery**.
- Nezbytná je **spolupráce mezi pražskými vysokými školami**, zejména při prosazování společných zájmů nejen v oblasti vědecké politiky a financování vysokých škol, ale i při podpoře organizace společných akcí.
- Je nutné široce rozvinout aktivity **vnějších vztahů vůči médiím** (tisk, televize, rozhlas, elektronická média), vytvořit či zásadně rozšířit okruh stálých spolupracovníků a sympatizantů z oblastí médií, pravidelně s nimi komunikovat a nabízet jim atraktivní témata.
- Zapojme univerzitu do přípravy **všeobecně vzdělávacích pořadů** a nabídněme médiím spolupráci a účast na jejích zásadních projektech.
- V oblasti mediální politiky musí univerzita **pravidelně představovat široké spektrum** svých aktivit – pedagogické, vědecké, společenské či sportovní – a diferencovaným způsobem oslovovat jednotlivé cílové skupiny. **Popularizujeme vědu a vzdělávání**.
- Každá ze součástí univerzity musí k těmto cílům napomoci vlastní mediální politikou a spoluprací s oddělením vnějších vztahů univerzity. Je nutné vytvořit aktivně spolupracující skupinu osob z jednotlivých fakult univerzity.
- Hlavním informačním kanálem musejí být **interaktivní webové stránky univerzity**, moderní, aktuální a přehledné, uzpůsobené i pro „chytré“ telefony a tablety. Univerzitu je třeba prezentovat v dalších médiích, internetových portálech a v sociálních sítích, kde příslušníci mladé generace komunikují a sdílejí své názory a postoje.
- Je nutné aktualizovat podobu a skladbu **univerzitního časopisu**, se zvláštním zřetelem k jeho elektronické verzi, a získávat širokou síť spolupracovníků.
- Je potřebné vytvářet **aktuální publikace a další prezentační materiály** (filmy, krátká prezentační CD apod.) o univerzitě, její historii a zejména o univerzitní současnosti.
- Důležitá je podle mého názoru podpora **identity a budování sounáležitosti** s naší univerzitou různými formami a vytváření tzv. „Corporate identity“, budování nezaměnitelné a respektované značky dnešní doby.
- Je nutné, abychom všichni podporovali **společenský život** na univerzitě, ať už jsou to setkání, konference, plesy, sportovní akce, nebo jiné aktivity organizované zejména studentskými spolky a Studentskou unií. Vytvářejme prostor pro studentské aktivity.
- Organizujeme **akce pro širokou veřejnost** (např. tematické interaktivní výstavní seriály a „putovní“ interaktivní edukační systémy pro školy), které budou představovat zajímavosti a novinky z vědních disciplín a připomínat významná výročí ze života univerzity a společnosti (výročí Jana Husa, výročí Karla IV., sto let legií a další).
- V neposlední řadě chci podotknout, že je nutné vylepšit tvář univerzitního **informačního návštěvnického centra**, aby moderní a atraktivní cestou vytvářelo pozitivní obraz univerzity.

4. Řízení univerzity – služba univerzitnímu společenství

Univerzita musí vytvářet stimulující a kolegiální prostředí podporující akademickou obec studentů a učitelů v jejich odborném i osobním růstu. Je třeba, aby členové akademické obce své znalosti a zkušenosti rozvíjeli a využívali především na půdě univerzity a v její prospěch.

Mojí snahou budou rozvoj a podpora dobře fungující efektivní komunikace mezi **vedením univerzity, Akademickým senátem UK, Vědeckou radou UK, Správní radou UK a jednotlivými fakultami**, abychom společně pracovali na úspěšném rozvoji naší univerzity.

Za jedinou možnost považuji postupovat při řízení univerzity transparentně, otevřeně, s jasně stanovenými pravomocemi, pravidly, delegacemi a odpovědnostmi.

Hlavním úkolem rektorátu je služba celému univerzitnímu společenství. Rektorát vnímám jako živý organismus, který s velkým zaujetím a nasazením pomáhá a vytváří nejvhodnější možné podmínky fakultám a dalším součástem univerzity a zároveň je profesionálním administrativním zázemím pro koordinaci činností. **Právě takový rektorát si univerzita zaslouží!**

Rektorát vnímám jako *profesionální, přátelskou, rychlou, efektivní a komunikující organizaci, jež vytváří kvalitní zázemí fakultám se snahou odbourávat administrativní bariéry a pružně reaguje na potřeby fakult.*

Činností, funkcím a účelů univerzity i dnešní dynamické době musí odpovídat organizační struktura a náplň činnosti vedení univerzity, charakter a systém řízení, personální politika i financování, hospodaření a provoz, aby bylo co nejefektivnější.

Současně by rektorát měl poskytovat platformu pro diskusi a dávat podporu novým nápadům, spoluvytvářet vize univerzitní budoucnosti a tyto vize pak pomáhat uskutečňovat.

Jakýkoli program či rozvoj univerzity musí vycházet z reálných a očekávaných zdrojů, které můžeme využívat.

- Budu prosazovat **transparentní procesy řízení a kontroly** s vysoce otevřeným přístupem. Je jisté, že některá rozhodnutí někoho neuspokojí, avšak nelze pracovat a rozhodovat tak, aby všichni, vždy a za jakýchkoli okolností byli uspokojeni – to je utopie nebo ryzí populismus. Pevně věřím, že přes někdy protichůdné zájmy a názory mohou lidé vždy nakonec dospět ke společnému cíli.
- Jsem připraven iniciovat v rámci **střednědobé koncepce rozvoje univerzity** její rozpracování do konkrétních úkolů včetně časového horizontu a odpovědností a indikátorů hodnocení.
- **V oblasti vysokoškolské politiky a financování vysokých škol se budu zasazovat o to**, aby rozhodujícím kritériem byla především kvalita škol. Jsem pro zjednodušení a transparentní řízení v rámci akreditací na základě jasných kritérií a pravidel. Jsem pro stabilní systém financování, který může určitým způsobem garantovat dlouhodobou jistotu financování vysokých škol. Budu požadovat spravedlivé a odpovědně připravené indikátory kvality.
- Za zcela nezbytné považuji a budu společně s ČVUT, VŠE, VŠCHT, AMU, ČZU i ústavy AV ČR zásadně **prosazovat možnost financovat pražské vysoké školy** v rámci evropských projektů a operačních programů.
- Budu se zasazovat o silný hlas UK v **reprezentacích vysokých škol** – ČKR a RVŠ.

Struktura řízení

- **Kolegium rektora** bych rád viděl jako širší platformu než jen tým složený z prorektorů, kvestora a kancléře.
- **Prorektory** vnímám jako osobnosti s vysokou odbornou erudicí, morálním kreditem a zkušenostmi s řízením a odpovědností.
- Budu prosazovat úzkou spolupráci s **Akademickým senátem UK**, budu podporovat vytváření **společných komisí a pracovních skupin** vedení UK, fakult a zástupců Akademického senátu UK k jednotlivým oblastem či otázkám univerzitního života.
- **Role studentů je významná**, mají často jiný, moderní pohled, nejsou zatíženi minulostí a stereotypy, jsou aktivní a otevření.
- Budu úzce spolupracovat se **zástupci studentů** (studentská komora akademického senátu, Studentská unie UK, další spolky a studentské organizace).
- Budu dbát na pravidelnou **evaluaci jednotlivých fakult** s cílem napomoci k jejich stimulaci a zlepšování. Evaluace má zahrnovat zejména vědeckou a pedagogickou činnost, kterou je třeba posuzovat jak v rámci ČR, tak mezinárodně. Vnitřní evaluace a její analýza by měla vycházet z kritérií mezinárodního hodnocení univerzit a uznávaných standardů.
- Připravím dlouhodobý **ekonomický plán rozvoje UK**, zahrnující také možnosti vícezdrojového financování a spolupráce s partnerskými organizacemi, včetně zahraničních s transparentním rozdělováním prostředků v rámci rozpočtu.
- Pro zlepšení finančního hospodaření pokládám za účelné realizovat analýzu hospodaření UK zaměřenou na nákladovou stránku největších položek, analyzovat strukturu **provozních nákladů**, zvýšit využití **elektronických aukcí a elektronického tržiště**. V oblasti energií budou hledána ekonomicky výhodná řešení – společný nákup, aukce na energetických burzách, modernizace technologií.
- Prioritní bude příprava, realizace a dokončení **velkých investičních akcí UK** – Biocev, Kampus Albertov, projektů v Plzni a Hradci Králové, multifunkční sportovní haly, komplexu Troja a dalších.
- Je třeba připravit a aktualizovat program **obnovy a rozvoje objektů humanitních fakult**, aby poskytovaly důstojné zázemí pro studenty a zaměstnance.
- Je třeba provést **analýzu využití objektů** univerzity na základě elektronické pasportizace a vytvořit střednědobý a dlouhodobý **plán rekonstrukcí, oprav a modernizací** stávajících objektů (160 nemovitostí) s hledáním vnějších i vnitřních zdrojů na základě potřeby objektů; zvážit efektivnost současné **dislokace fakult** na různých místech v rámci krátkodobého a střednědobého horizontu.
- Důležité bude rozvíjet **podporu patentům a transferu poznatků** (spin-off firmy, inkubátory, uplatnění licencí), rozvíjet spolupráci s profesionály v jednotlivých oblastech (kontrakty) a v rámci CPPT vytvořit Fond na ochranu duševního vlastnictví s prostředky pro aplikace mezinárodních patentů.
- V oblasti **informačních technologií** chci využít znalostí kolegů z MFF, neboť je třeba rozvíjet a sjednocovat informační systémy na UK a zohledňovat jejich uživatelský komfort, flexibilně je dle potřeb rozvíjet, modernizovat počítačové sítě, rozšířit využití CAS (centrální autentizační služby). Je nutné též kultivovat a rozvíjet studijní informační systém (SIS), systém zpracování bibliografických údajů (OBD Ders).
- Pro zajištění efektivního řízení vidím jako nezbytné dokončení **elektronizace agend** univerzity, podporu moderního přístupu (jednotné databáze, elektronický index atd.).
- **Ústřední knihovna** musí mít novou moderní koncepci zaměřenou zejména na elektronické zdroje, zpracování dat a úzkou spolupráci s fakultními knihovnami.

- **Jednotlivé fakulty by se měly vyjádřit**, zda existují činnosti, které rektorát může poskytovat jednotlivým fakultám jako službu, organizovanou centrálně, efektivněji než při jejich tříštění na fakultách – a tyto činnosti rozvíjet a kultivovat jako servis, který sejme z jednotlivých fakult administrativní břímě (např. právní, ekonomická agenda, podpora ochrany duševního vlastnictví apod.).
- Je třeba zvýšit podporu univerzity a vytvořit **nové programy dárcovství** pro UK a jejich využití pro propagaci činností univerzity. Je nutné vytvořit novou strategii pro tuto oblast a diverzifikovat programy všemi základními směry, tj. budováním systému malých dárců u programů, např. na podporu sociálně slabých studentů, systému středních dárců (menších firem atd.) i velkých dárců a podporovatelů, a to jak směrem k prestižním aktivitám a programům, tak např. směrem k prohloubení spolupráce v rámci profesní přípravy a vzájemné vazby mezi zaměstnavateli a univerzitou.

Lidské zdroje

- Univerzita má v rámci **kariérního řádu** podporovat odborný růst svých zaměstnanců; přijímání a postup v pedagogické a vědecké kariéře nesmí být náhodným procesem, kdy přijmeme někoho, kdo má zrovna zájem, nebo na koho dostane univerzita peníze od státu nebo z jiných zdrojů.
- V rámci **mzdového předpisu** budu prosazovat vysoký stupeň diverzifikace mezd s přihlédnutím ke kvalifikaci a výsledkům vědecké a pedagogické práce.
- Chci cíleně a dlouhodobě pracovat se zaměstnaneckými benefity, vypracovat novou strategii s jejich zacházením a zvýšit tak atraktivitu práce pro UK zejména u perspektivních dlouhodobých a klíčových pracovníků. Rád bych v tomto směru maximálně podpořil fakulty při vytváření těchto programů na všech úrovních.
- Chci vytvořit lepší podmínky a flexibilnější systém pro zaměstnávání **zahraničních kolegů** ve výuce i ve vědě a podpořit strategie konkurenceschopnosti UK v rámci EU právě formou programů podporujících příchod kvalitních a perspektivních pracovníků doplňujících domácí týmy a obohacujících je profesně, jazykově i kulturně.

Sociální problematika

- Spolu s Akademickým senátem chci analyzovat **systém stipendií**, aby byl co možná nejspravedlivější, a zvážit možnost další podpory nadaných studentů ze sociálně slabého prostředí.
- Chci analyzovat potřeby studentů v oblasti **ubytování s cílem dosáhnout vyšší efektivity správy kolejí** a lepšího využití a rekonstrukce vybraných objektů včetně menz. Celkově bych rád zvýšil důraz na kvalitu ubytování a stravování a více diverzifikoval nabídku.
- V **sociální oblasti** je třeba hledat další možnosti zlepšování podmínek pro studenty se speciálními potřebami a věnovat se problematice Univerzitní školky či startovacího bydlení.

5. Závěr

Za základní pro činnost univerzity považuji odbornost, profesionalitu, etiku, apolitičnost, otevřenost, vstřícnost, ale i dynamičnost a vizionářství.

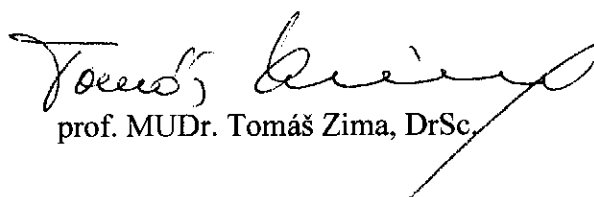
Považuji za zcela nezbytné, aby každý člen akademické obce přispíval k vytváření pocitu sounáležitosti všech složek, které složitý organismus naší univerzity tvoří. Jakýkoliv program může být naplňován, jen pokud získá podporu akademické obce a univerzita jej přijme za svůj. Jen touto cestou můžeme úspěšně rozvíjet naši univerzitu. Navazujeme na bohatou historii, po dobu 665 let hrála univerzita vždy významnou roli. Je důležité zajistit, aby stejně významnou roli hrála i v dnešní náročné době. Přijměme tedy zodpovědnost, která k roli univerzity patří.

Univerzita Karlova v Praze v měnících se podmínkách společenské a ekonomické reality musí mít své vize a horizonty pro budoucnost:

- **vztah UK a společnosti**
- **respektování autonomie jednotlivých fakult**
- **větší prostupnost mezi obory**
- **vznik nových, prestižních oborů napříč fakultami**
- **garant excelence ve vědě i výuce**
- **zvýšení konkurenceschopnosti UK ve světě**
- **programy spolupráce se zahraničními vysokými školami**
- **nové formy výukových a vzdělávacích materiálů**
- **spravedlivá, motivační a v rámci možností atraktivní mzdová a stipendijní politika**
- **kvalitní infrastruktura, prostory pro výuku i přístrojové vybavení**
- **sjednocení informačních platforem a elektronizace agend UK**
- **moderní komunikační strategie**
- **efektivní řízení**

Úspěšný rozvoj univerzity závisí na osobním přispění každého člena akademické obce. Univerzita má být místem plurality názorů, vzájemného respektu, ale i kritického hodnocení v rámci otevřené diskuse. Univerzita musí být vědomou reflexí společnosti a ovlivňovat její vývoj.

Usilujme společně o Univerzitu Karlovu jako o univerzitu třetího tisíciletí - svobodnou, sebevědomou, prestižní, vážící si svých tradic, ale i moderní, inspirativní a světu otevřenou. Jen tehdy budeme úspěšní.

prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc.

Praha 29. dubna 2013